

ЧИННИКИ ВПЛИВУ НА ПРОМИСЛОВИЙ СЕКТОР УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Юрчук Х.Г., Дорошкевич К.О.

Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів

Як відомо, 24 лютого 2022 року відбулось повномасштабне вторгнення Росії в Україну, що призвело до введення Указом Президента воєнного стану. За час ведення Росією війни в Україні значною мірою постраждали усі сектори економіки, зокрема, промисловість. Можемо спостерігати те, що зупинились найбільші металургійні комбінати «ММК ім. Ілліча» і «Азовсталь», які знаходяться у м. Маріуполь, «Запоріжсталь», частково «Арселор Міттал Кривий Ріг» та інші. Основною причиною часткової чи повної зупинки роботи цих підприємств є ведення активних бойових дій, руйнування інфраструктури та загроза російських обстрілів на їхніх територіях.

«Азовсталь» – це єдиний комбінат в Україні і другий на пострадянському просторі, який виготовляв марки сталі, котрі спрямовувались на оборону. На підприємстві функціонував повний технологічний ланцюжок, завдяки якому можна було створити будь-яку лігатуру сталі. Таким чином, підприємство було унікальним у своїй ніші. Сьогодні його інфраструктуру зруйновано. За приблизними оцінками аналітичних джерел, відновлення комбінату у первісному стані вартуватиме від 7 до 9 млрд. доларів.

Російсько-українська війна негативно вплинула на експорт. Через блокаду морських портів зменшились показники основних позицій українського експорту: пшениці, олії, залізної руди. Таким чином, дві третини експорту нашої країни опинились під загрозою. Розірвано ключові ланцюги імпорту комплектуючих в Україну, таких як мікрочіпи, фурнітура, тканина тощо. Це відбулось під впливом двох груп чинників: позиції контрагентів, які не готові ризикувати та знищенням апробованої логістики.

У зв'язку із закриттям підприємств, руйнуванням цивільної та індустріальної інфраструктури значна частина громадян втратила роботу та доходи. Багато людей змушені покидати свої домівки з метою виживання. Так, за даними ООН з початку російського вторгнення понад 6,5 млн. українців стали біженцями та тимчасово виїхали до інших країн, а ще 8 млн. стали внутрішніми переселенцями. Найбільше громадян України виїхало до Польщі (3,5 млн. осіб) та Румунії (961 тис. осіб).

Зазначені процеси актуалізували потребу у покращенні законодавства України щодо підтримки промисловості, ухвалення змін до митного та податкового кодексів, ініціації законопроекту щодо звільнення від оподаткування інвесторів, які вкладають кошти у промислове будівництво тощо.

Отже, основними чинниками впливу на промисловість України в умовах воєнного стану є знищення інфраструктури, втрата контролю над східними та частково південними областями, руйнування логістичних шляхів, відтік кадрів за межі України у зв'язку з міграційними процесами, недосконалість законодавства та зволікання у процесах його удосконалення.